

Subsidie voor natuur- en landschapsbeheer

Onderdeel van het Subsidiestelsel Natuur- en Landschapsbeheer
Aanvraagperiode 2011

Heeft u grond en wilt u het als natuur of landschap beheren? Als deze grond door de provincie is aangewezen in het natuurbeheerplan kunt u voor het beheer ervan subsidie aanvragen. Deze subsidie voor natuur- en landschapsbeheer vraagt u aan via het Subsidiestelsel Natuur- en Landschapsbeheer (SNL).

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Belangrijkste onderdelen SNL	5
1 Hoe kunt u aanvragen?	6
1.1 Subsidie aanvragen	6
1.2 Behandeling van uw aanvraag	6
1.3 Tijdbalk	7
1.4 Gebruik maken van een overbruggingsperiode	7
2 Waarvoor kunt u subsidie aanvragen?	8
2.1 Subsidie natuurbeheer	8
2.2 Subsidie landschapsbeheer	9
2.3 Subsidie recreatiebeheer	9
3 De aanvrager	10
3.1 Tussenpersoon machtigen	10
3.2 Uitgesloten van aanvraag	10
4 Het natuurterrein	11
4.1 Natuurbeheerplan	11
4.2 Natuurterrein	11
4.3 Beheereenheid	11
4.4 Cumulatie	11
4.5 Aanvragen per provincie	12
Verantwoordelijkheden en verplichtingen	13
5.1 Controles	13
5.2 Kortingen	13
6 Wat als...	14
6.1 Algemene regels	14
6.2 ... u de beheereenheid verkoopt/verpacht?	14
6.3 ... u de beheereenheid verkoopt aan één van de volgende organisaties?	15
6.4 ... u de beheereenheid wilt uitbreiden?	15
6.5 ... u de beheereenheid wilt verkleinen?	15
6.6 ... uw huidige subsidie eind dit jaar of in de loop van volgend jaar afloopt?	15
6.7 ... de beheerder overlijdt?	16
6.8 ... uw beheereenheid valt binnen een landinrichtingsproject of uw beheereenheid wordt onteigend?	16
6.9 ... u het niet eens bent met een beslissing?	16
7 Natuurbeheertypen	17
De natuurbeheertypen	17
Landschapsbeheertypen	18
Regionale landschapselementen (alleen in Zuid-Holland)	22
8 Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp)	23
9 Heeft u vragen?	24

Inleiding

In Nederland liggen veel natuurterreinen die waardevol zijn voor natuur en landschap. Deze natuurwaarden willen wij graag behouden en verder ontwikkelen. Hiervoor zijn beheermaatregelen noodzakelijk.

Eigenaren, erfpachters of gebruiksgerechtigden van natuurterreinen of karakteristiek bos in Nederland kunnen een vergoeding krijgen voor het beheer van natuurterreinen. Hiervoor was er de afgelopen jaren de (Provinciale) subsidieregeling natuurbeheer ((P)SN) van het Programma Beheer. Vanaf 2011 is het Subsiestelsel Natuur- en Landschapsbeheer (SNL), onderdeel natuur- en landschapsbeheer hiervoor in de plaats gekomen. Dienst Regelingen voert deze regeling uit namens de provincies.

Bij het opstellen van het SNL hebben de provincies intensief samengewerkt met vertegenwoordigers van particuliere eigenaren en natuurbeschermings- en landbouwbeschermingsorganisaties.

Wat vindt u in deze brochure?

In deze brochure leest u meer over de algemene voorwaarden voor het Subsiestelsel Natuur- en Landschapsbeheer die voor u als beheerder van belang zijn. U leest ook aan welke eisen het terrein moet voldoen waarvoor u subsidie wilt aanvragen. In deze brochure vindt u verder informatie over de natuurbeheertypen voor natuur- en landschapsbeheer. De subsidietafelen voor het SNL 2011 kunt u vanaf oktober 2010 opvragen bij uw provincie of bij Het LNV-Loket. Bent u gecertificeerde beheerder, lees dan de aparte brochure. U vindt deze op www.minlnv.nl/loket of www.portaalnatuurenlanschap.nl

'Kwaliteitsimpuls natuur en landschap (SKNL)' voor investeringen en functieverandering

Wilt u agrarische grond duurzaam omvormen naar natuur of landschap? Dan kunt u subsidie aanvragen voor investering en/of functieverandering via een aanvraag 'Kwaliteitsimpuls natuur en landschap (SKNL)'.

Investeringssubsidie is subsidie voor de aanleg van (agrarisch) natuurbeheer of als 'injectie' van uw (agrarische) natuur. Bij de 'injectie' kunt u de natuurkwaliteit van een bestaand natuurbeheertype verhogen of een bestaand natuurbeheertype omzetten naar een ander type.

Subsidie functieverandering compenseert de waardedaling van grond door de omzetting van landbouwgrond naar natuur.

Meer informatie over deze subsidie vindt u in de brochure Kwaliteitsimpuls voor natuur en landschap op de website van Het LNV-Loket: www.minlnv.nl/loket of op de website van uw provincie of provinciaal informatiepunt. Contactgegevens van de provinciale informatiepunten vindt u verderop in deze brochure.

Belangrijkste onderdelen SNL

Als u subsidie aanvraagt in het SNL, komt u een aantal nieuwe dingen tegen. U krijgt bijvoorbeeld te maken met het provinciale Natuurbeheerplan, de Index Natuur en Landschap, monitoring en certificering. Hieronder leest u hier meer over. We hebben de belangrijkste onderdelen van het SNL voor u op een rijtje gezet.

Alleen individuele aanvragen

In het SNL vraagt u individueel subsidie aan. U bent dus zelf verantwoordelijk voor het insturen van uw subsidieaanvraag voor de zesjarige subsidieperiode. Dit is een wijziging ten opzichte van het Programma Beheer waarin we ook groepen van beheerders kenden. U kunt wel iemand machtigen om uw aanvraag in te sturen, bijvoorbeeld een tussenpersoon, zoals de unie van Bosgroepen en de Federatie Particulier Grondbezit.

Eenvoudig aanvragen via internet

U kunt de SNL-subsidie eenvoudig via internet aanvragen. Een aanvraag via internet is minder foutgevoelig. Veel gegevens worden direct gecontroleerd. U krijgt ook alleen die vragen te zien die voor u van toepassing zijn en u kunt hulp krijgen bij het invullen van uw aanvraag. De medewerkers van Het LNV-Loket kunnen met u meekijken in de aanvraag. In de opgave op internet staat ook informatie bij de vragen en er is een helppagina.

De provincie maakt een Natuurbeheerplan

De provincies bepalen in welke gebieden u subsidie kunt krijgen voor natuur- en landschapsbeheer via het SNL. Zij maakt hiervoor een Natuurbeheerplan waarin de natuurbeheer- en landschapstypen voor alle natuurgebieden vastliggen. U kunt alleen subsidie krijgen voor het beheertype dat in het Natuurbeheerplan is vastgesteld voor uw gebied.

Index Natuur en Landschap

De natuurbeheertypen zijn gebaseerd op een landelijke uniforme "natuurtaal", die is ontwikkeld door natuurbeheerorganisaties, agrarische en particuliere organisaties en overheden. Deze natuurtaal ligt vast in de Index Natuur en Landschap en vormt de basis voor het natuurbeheerplan van uw provincie. De Index beschrijft welke typen natuur, agrarische natuur en landschap we kennen in Nederland.

Geen resultaatverplichting

In het SNL beoordelen wij of u het beheer dat hoort bij de gekozen natuurdoelen werkelijk heeft uitgevoerd tijdens de subsidieperiode.

De vergoeding

De subsidie voor natuurbeheer bestaat uit zes jaarvergoedingen, die horen bij elk van de zes kalenderjaren waarvoor u subsidie krijgt. De jaarvergoeding wordt berekend op basis van het tarief dat voor het eerste kalenderjaar voor het beheertype is vastgesteld, het aantal hectares waarvoor u subsidie krijgt en eventuele vergoedingen voor bijvoorbeeld recreatie en/of monitoringswerkzaamheden. De eerste uitbetaling volgt na afloop van het eerste jaar.

Certificering

In het SNL kunnen aanvragers van subsidie voor natuur- en landschapsbeheer voor natuur zich laten certificeren. Certificering biedt de zekerheid dat het beheer op juiste manier wordt uitgevoerd. Bij certificering maken we onderscheid tussen individuele- en groepslicenties. Bij een groepslicentie ziet de gecertificeerde organisatie erop toe dat de beheerders die onder het certificaat vallen, het afgesproken beheer uitvoeren. Zie voor meer informatie de Brochure Subsidie voor gecertificeerde beheerders.

1

Hoe kunt u aanvragen?

U wilt subsidie aanvragen voor natuur- of landschapsbeheer. Wat moet u daarvoor doen en wat gebeurt er met uw aanvraag?

1.1 Subsidie aanvragen

U vraagt subsidie aan in de aanvraagperiode voor het SNL met de Aanvraag subsidie natuur- en landschapsbeheer. De aanvraagperiode is vanaf 15 november 2010 tot en met 14 januari 2011. In deze periode kunt u een aanvraag doen voor de subsidieperiode van zes jaar. Bij het SNL is de begindatum van de subsidie altijd 1 januari. Het subsidiejaar is dus een kalenderjaar.

U vraagt de subsidie eenvoudig en snel aan via Mijn Dossier op de website van Het LNV-Loket. Het aanvragen via internet is minder foutgevoelig doordat een aantal controles al in de digitale aanvraag is verwerkt. Bij het digitaal aanvragen ziet u de beheertypekaart met daarop de gebieden waar natuurbeheer mogelijk is en de kadastrale kaart.

Loopt uw subsidie voor SN af?

Loopt uw huidige subsidie voor natuurbeheer per 31 december 2010 of vóór 1 december 2011 af? Dan kunt u aansluitend aan de huidige subsidieperiode subsidie aanvragen voor het SNL.

Let op: u moet dan wel in bovengenoemde aanvraagperiode (vanaf 15 november 2010 tot en met 14 januari 2011) een nieuwe subsidie aanvragen.

Wilt u overstappen van de (P)SN naar SNL natuur?

Heeft u een lopende subsidie voor natuurbeheer die in 2011 nog niet afloopt? Wilt u toch graag overstappen naar een SNL-subsidie? U kunt uw lopende subsidie voor de (P)SN misschien omzetten naar het SNL. U moet dan wel in de aanvraagperiode (vanaf 15 november 2010 tot en met 14 januari 2011) subsidie aanvragen. Wij zetten uw lopende (P) SN-subsidie dan stop als wij uw SNL subsidie hebben toegewezen. De nieuwe subsidie gaat dan in op 1 januari 2012 voor een periode van zes jaar. U hoeft subsidie die u heeft ontvangen uit de PSN niet terug te betalen. Houd u er wel rekening mee dat u alleen in één keer voor al uw lopende (P)SN subsidies per provincie kunt overstappen naar het SNL.

Let op: De mogelijkheid om over te stappen naar SNL is onder voorbehoud van goedkeuring van de Europese Commissie.

1.2 Behandeling van uw aanvraag

Dienst Regelingen neemt uw aanvraag in behandeling als deze compleet is en u hem op tijd naar ons heeft toegevoerd. Wij controleren uw aanvraag en nemen binnen tien weken na uw subsidieaanvraag een beslissing namens uw provincie. We kunnen deze beslistermijn één keer met tien weken verlengen. Het besluit leest u in een subsidiebeschikking.

Volledigheid

U moet het aanvraagformulier volledig en naar waarheid invullen, anders kunnen wij uw aanvraag niet beoordelen. Zorg ervoor dat de afmetingen die u opgeeft in uw aanvraag overeenkomen met de afmetingen van de beheereenheid in het veld. Daarmee voorkomt u een terugvordering en/of sancties.

Het kan zijn dat u nog aanvullende gegevens moet aanleveren. U krijgt hierover schriftelijk bericht. U heeft dan eenmalig veertien dagen de tijd om uw aanvraag aan te vullen of een verschil in omvang te verklaren. De termijn van veertien dagen geldt vanaf het moment dat wij u om de aanvulling vragen.

Tijdigheid

Als u uw aanvraag buiten de aanvraagperiode opstuurt, dus te vroeg of te laat, dan nemen we uw aanvraag niet in behandeling. U krijgt hiervan schriftelijk bericht. U kunt dan een nieuwe aanvraag insturen in de juiste aanvraagperiode.

Voor deze subsidie geldt dat er per jaar per provincie een maximumbedrag aan subsidies beschikbaar is. Het kan zijn dat er onvoldoende budget is voor alle aanvragen. In dat geval verloopt de toekenning van uw subsidie volgens het principe 'wie het eerst komt, het eerst maalt'. Hierbij is de datum waarop uw aanvraag volledig bij ons binnenkomt bepalend, niet de datum waarop u uw aanvraag heeft verstuurd. Dus hoe eerder u in de aanvraagperiode uw complete en juiste aanvraag naar ons opstuurt, des te meer kans u maakt.

Beslissing op uw aanvraag

Wordt uw subsidie toegekend, dan begint uw subsidieperiode van zes jaar op 1 januari 2011. Vanaf dat moment moet u aan de subsidieverplichtingen voldoen, ook als u nog geen subsidiebeschikking heeft ontvangen.

Uitbetaling subsidie

De subsidie voor natuurbeheer bestaat uit zes jaarvergoedingen, die horen bij één van de zes kalenderjaren waarvoor u subsidie krijgt. De jaarvergoeding wordt berekend op basis van het tarief dat voor het eerste kalenderjaar voor het beheertype is vastgesteld, het aantal hectares waarvoor u subsidie krijgt en eventuele vergoedingen voor bijvoorbeeld recreatie en/of monitoringswerkzaamheden. De eerste uitbetaling volgt na afloop van het eerste jaar van de subsidieperiode (begin 2012).

Heeft u een natuurterrein dat u alleen over water kunt bereiken, dan kunt u een vaartoeslag krijgen als er een begrenzing ligt voor vaarland. Er is (in sommige provincies) ook een toeslag voor het beheer van uw natuurterrein met schaapskuddes.

1.3 Tijdbalk

In de tijdbalk ziet u hoe een SNL-subsidietraject eruit kan zien.

Uw aanvraag loopt op 31 december 2010 af:

Start (wat vooraf gaat)

2010	U vult de aanvraag (digitaal) in... Dienst Regelingen verwerkt uw aanvraag...	...en verstuurt deze naar Dienst Regelingen ...en stuurt u een ontvangstbevestiging ...accepteert en beoordeelt uw aanvraag ...en laat u weten of en in hoeverre uw aanvraag is goedgekeurd en u ontvangt een beschikking tot subsidieverlening
------	--	--

Start subsidie (1ste subsidieperiode)

2011	De subsidieperiode van 6 jaar begint...
2016	De subsidieperiode loopt ten einde en u vraagt eventueel vervolgsubsidie aan

Afronding subsidieperiode

2016	De subsidieperiode is voorbij... Dienst Regelingen stelt de subsidie vast
------	---

1.4 Gebruik maken van een overbruggingsperiode

Als u een of meerdere SN-aanvragen heeft die aflopen, dan kunt u ervoor kiezen deze aanvragen te bundelen tot één nieuwe SNL-aanvraag. Dit kan alleen als uw subsidieaanvragen voor de SN op 31 december 2010 of voor 1 december 2011 aflopen. Uw SNL-aanvraag gaat dan in per 2012 voor een periode van zes jaar plus een aanvulling aan de voorkant van maximaal 1 jaar.

Een voorbeeld:

U heeft drie aflopende subsidieaanvragen voor de SN. Een aanvraag loopt af per 31 december 2010, een per 28 februari 2011 en de laatste loopt af per 30 juni 2011. U kiest ervoor deze drie aanvragen samen te voegen tot één nieuwe subsidieaanvraag voor het SNL.

In dit geval krijgt uw SNL-aanvraag als einddatum 31 december 2017. De looptijd van uw subsidie is dan zes jaar plus de aanvulling aan de voorkant. In het voorbeeld: zeven jaar voor de aanvraag die op 31 december 2010 afloopt, zes jaar en tien maanden voor de aanvraag die in februari 2011 afloopt en zes jaar en zes maanden voor de aanvraag die eind juni 2011 afloopt.

2

Waarvoor kunt u subsidie aanvragen?

Het SNL kent subsidies en toeslagen. U kunt subsidie aanvragen voor een natuurbeheertype of landschapstype met een looptijd van zes jaar. Dit noemen we een subsidieperiode of subsidietijdvak. Welke subsidie u kunt aanvragen, leest u hier.

Voor alle typen natuur (pakketten) gelden tijdens de hele subsidieperiode beheervorschriften en voorwaarden. Deze vindt u in de Index Natuur en Landschap.

2.1 Subsidie natuurbeheer

Beheersubsidie is een vergoeding voor het beheer van een natuurbeheertype.

Een beheertype beschrijft aan welke terreinkenmerken uw terrein moet voldoen (bijvoorbeeld: maximaal 20% van de oppervlakte van het element bestaat uit struweel en/of minimaal 50% van de natte oppervlakte van de poel bestaat in de lente uit open water). Beheertypen mogen elkaar meestal niet overlappen. U kunt op één oppervlakte maar één natuurbeheertype aanvragen. De provincie heeft voor u bepaald welke beheertypen op uw terrein voorkomen. Als u bij de aanvraag ontdekt dat het type niet klopt, kunt u een wijzigingsverzoek indienen bij uw provincie.

Openstelling

Bij de subsidie voor natuurbeheer moet een beheerder zijn terrein openstellen. Het natuurterrein is opengesteld als het minimaal 358 dagen per jaar gratis fysiek bereikbaar en toegankelijk is.

Een terrein is opengesteld als:

- het publiek het minimaal 358 dagen per jaar kosteloos van zonsopgang tot zonsondergang kan bezoeken (onder bezoeken verstaan we: het publiek moet er fysiek in kunnen)
- u het terrein toegankelijk houdt

Bereikbaarheid

Een terrein is bereikbaar als het te bereiken is vanaf de openbare weg, of via een aangrenzend opengesteld terrein. U kunt ook subsidie krijgen voor een terrein als alle wegen en paden van andere eigenaren zijn. U moet dan wel goede afspraken maken met de andere eigenaren, zodat het terrein bereikbaar blijft. U blijft als subsidieaanvrager zelf verantwoordelijk voor de bereikbaarheid.

Toegankelijkheid

Een terrein is toegankelijk (oftewel begaanbaar) als er in het terrein gelopen, gefietst of gevaren kan worden zonder dat er gevaarlijke situaties (bijvoorbeeld bij moerassen en trilvenen) ontstaan.

Ontheffing

U kunt ontheffing aanvragen van de openstellingsplicht als:

1. u moet voldoen aan de regels van de Flora- en faunawet voor soortenbescherming of aan de instandhoudingsdoelstellingen en toegangsbeperkingen voor de Natuurbeschermingswet 1998 voor beschermde natuurmonumenten of Natura-2000 gebieden, waardoor openstelling niet mogelijk is.
2. uw beheereenheid niet bereikbaar is of fysiek niet toegankelijk is.
3. u maximaal één hectare van de beheereenheid wilt afsluiten voor bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Niet bereikbaar (NB)

Een terrein is niet bereikbaar als u dit niet vanaf de openbare weg of via een aangrenzend opengesteld terrein kunt bereiken.

Niet toegankelijk (NT)

Een terrein is niet toegankelijk als u op het terrein niet kunt lopen, fietsen, of varen zonder dat er gevaarlijke situaties ontstaan (bijvoorbeeld bij moerassen of trilvenen).

Bescherming van uw persoonlijke levenssfeer (BPL)

Bossen en natuurterreinen mag u voor een deel afsluiten ter bescherming van uw persoonlijke levenssfeer.

De ontheffing van openstelling kan betrekking hebben op:

- het terreindeel waarop uw huis of boerderij staat
- een buffer rondom uw huis of boerderij tegen inkijk of overlast

Het moet gaan om terreindelen die grotendeels voor privégebruik zijn bedoeld. Voor erven en/of tuinen geven wij geen subsidie, maar wel voor de buffer hier omheen.

Als u ontheffing van openstelling krijgt, krijgt u de volledige beheersubsidie, maar komt u niet in aanmerking voor recreatiesubsidie voor de delen met een lage openstelling.

2.2 Subsidie landschapsbeheer

Een subsidie voor landschapsbeheer is een jaarlijkse vaste vergoeding voor het onderhoud van bestaande landschapselementen. Er zijn verschillende landschapselementen waarvoor u subsidie kunt aanvragen, zoals bosjes, hagen, poelen en knotbomen. Voorwaarde is wel dat deze in het natuurbeheerplan zijn opgenomen.

In de pakketvoorwaarden en beheervorschriften van de landschapspakketten staat hoe u het landschapselement moet onderhouden. De pakketten vindt u verderop in deze brochure.

Om in aanmerking te komen voor subsidie voor landschap moet u tijdens de hele subsidieperiode voldoen aan een aantal voorwaarden en verplichtingen:

- U moet het element in stand houden volgens de pakketvoorwaarden.
- U moet de beheervorschriften uitvoeren.
- U moet voldoen aan de oppervlakte-eisen van het pakket. Deze is in meters, stuks of hectares.

2.3 Subsidie recreatiebeheer

Recreatiesubsidie is een vergoeding voor de kosten die u maakt voor het openstellen van uw terrein voor recreanten. De hoogte van de recreatiesubsidie is een vast bedrag per hectare per jaar. Recreatiesubsidie krijgt u voor dezelfde periode als beheerssubsidie. U kunt recreatiesubsidie alleen aanvragen in combinatie met een aanvraag voor beheersubsidie.

Voorwaarden en verplichtingen subsidie recreatie:

- Recreatiesubsidie krijgt u alleen in combinatie met beheersubsidie.
- Het terrein moet minimaal 358 dagen per jaar kosteloos voor het publiek opengesteld zijn.
- Het terrein moet voldoende paden, wegen en vaarwegen hebben.
- U moet de paden en (vaar)wegen onderhouden.
- U moet medewerking verlenen aan de aanleg van doorgaande fiets- en wandelroutes.

3

De aanvrager

Wilt u weten of u in aanmerking komt voor subsidie? In dit hoofdstuk leest u aan welke voorwaarden u moet voldoen.

Algemeen

U komt alleen in aanmerking voor subsidie voor natuurbeheer in het SNL als u natuurbeheerder bent van natuurgrond in Nederland die is begrensd in een provinciaal Natuurbeheerplan. Ook moet u in ieder geval op de peildatum, 15 mei, van ieder beheerjaar in de subsidieperiode zeggenschap hebben over de natuurgrond.

U kunt alleen subsidie krijgen voor natuurbeheer als u zeggenschap heeft over het te voeren beheer van het natuurterrein door:

- eigendom
- erfpacht
- vruchtgebruik
- recht van beklemming
- artikel 45 van de Wet inrichting landelijk gebied, of
- een plan van tijdelijk gebruik als bedoeld in artikel 189 van de Landinrichtingswet zoals die tot 1 januari 2007 gold

In bepaalde gevallen kunt u geen subsidie voor SNL natuur krijgen. U komt niet in aanmerking voor natuurbeheer in het SNL als:

- het subsidiebedrag voor de aanvraag minder dan € 200 per jaar is: (dit geldt niet als uw beheereenheid in twee provincies ligt. Per provincie moet u voldoen aan de € 200 grens.)
- uw terrein niet voldoet aan de pakketvoorwaarden
- u de verplichtingen verbonden aan uw aanvraag al vanwege een ander wettelijk voorschrift moet naleven
- u zich niet houdt aan de subsidieverplichtingen

3.1 Tussenpersoon machtigen

U kunt uw subsidieaanvraag door een tussenpersoon laten afhandelen. Deze tussenpersoon vraagt de subsidie voor u aan en voert (een deel van) de administratieve handelingen voor de aanvraag en beschikking(en) die hierbij horen uit. U moet Dienst Regelingen laten weten dat er sprake is van een machtiging. Dit kunt u doen door een machtiging bij de digitale aanvraag of de bijlage 'Machtiging SNL' in te vullen. Alle correspondentie over de aanvraag verloopt dan via de gemachtigde. Machtigen voor het ontvangen van de subsidiegelden kan niet.

3.2 Uitgesloten van aanvraag

De volgende organisaties kunnen niet deelnemen aan het natuurbeheer in het SNL:

- Staatsbosbeheer
- Rijkswaterstaat
- Waterwinbedrijven
- Publiekrechtelijke lichamen (zoals waterschappen en gemeenten) waarvoor nog geen PSN is beschikbaar. Gemeenten mogen alleen beheersubsidie aanvragen, geen recreatie of subsidie voor landschapsbeheer.

4

Het natuurterrein

Het terrein waarvoor u subsidie wilt aanvragen, moet aan een aantal voorwaarden voldoen. Hier leest u de belangrijkste voorwaarden. Een volledig overzicht van de voorwaarden vindt u bij de beschrijvingen van de natuurbeheertypen achter in deze brochure.

Hieronder bespreken we de volgende voorwaarden:

- De aanvraag moet in een provinciaal Natuurbeheerplan zijn opgenomen.
- Het terrein moet natuurgrond in Nederland zijn en kan geheel of gedeeltelijk bestaan uit bos.
- Het gebied moet een beheereenheid kunnen vormen.
- U mag geen andere subsidies met hetzelfde doel voor het terrein ontvangen.
- U moet subsidie aanvragen per provincie, ook als het terrein in meerdere provincies ligt.

4.1 Natuurbeheerplan

De provincies bepalen in welke gebieden u subsidie kunt krijgen voor natuur- en landschapsbeheer. Iedere provincie maakt hiervoor haar eigen Natuurbeheerplan. De provincie legt in het Natuurbeheerplan haar doelen voor natuurbeheer, landschapsbeheer en agrarisch natuurbeheer vast. Zij maakt daarbij gebruik van de Index Natuur en Landschap, beheertypekaarten en ambitiekaarten.

U kunt alleen het beheertype aanvragen dat de provincies vastgesteld hebben in het Natuurbeheerplan. Hierbij geldt het Natuurbeheerplan zoals Gedeputeerde Staten dit heeft vastgesteld minimaal zes weken vóórdát de aanvraagperiode opengaat.

4.2 Natuurterrein

Een natuurterrein is grond binnen een provincie met als hoofdfunctie natuur, die in het natuurbeheerplan van de provincie is opgenomen. In het natuurbeheerplan staat voor welke terreinen u subsidie voor natuurbeheer kunt aanvragen en welk natuurbeheertype hierop in stand kan worden gehouden.

Als het perceel waarvoor u subsidie aanvraagt geen natuurterrein is, maar landbouwgrond, dan kunt u subsidie

aanvragen voor agrarisch natuurbeheer. Meer informatie hierover vindt u in de 'Brochure SNL agrarisch natuurbeheer'. Wilt u er natuurterrein van maken, dan kunt u functieverandering aanvragen via een aanvraag 'Kwaliteitsimpuls natuur en landschap (SKNL).

4.3 Beheereenheid

Het (deel van het) terrein waarvoor u subsidie aanvraagt heet beheereenheid. De beheereenheid is de aaneengesloten oppervlakte/eenheid in een terrein die voldoet aan de voorwaarden van een natuurbeheertype en u kunt er natuur- of landschapsbeheer op uitoefenen. Sloten, greppels en andere afscheidingen gelden hierbij als een harde grens. Rasters worden gezien als veekeringen en niet als een harde grens. De beheertypen die de provincie hanteert en op basis waarvoor u subsidie kunt aanvragen, staan verderop in deze brochure.

Een beheereenheid moet voldoen aan de volgende voorwaarden:

- Het is een, in ecologische zin, aaneengesloten oppervlakte.
- Er wordt één natuurbeheertype of landschapstype in stand gehouden.

Het kan ook dat u bijvoorbeeld een terrein van vijf hectare beheert, maar dat u maar voor twee hectare subsidie wilt aanvragen. Deze twee hectare is dan de beheereenheid.

4.4 Cumulatie

Met cumulatie (overlappen) bedoelen we dat dezelfde beheereenheid bij twee of meer subsidieregelingen is ondergebracht of dat u voor dezelfde oppervlakte twee keer onder dezelfde subsidieregeling subsidie heeft aangevraagd. In deze paragraaf leest u meer over cumulatie.

Cumulatie SNL met SNL

Natuurbeheertypen kunnen in principe nooit met elkaar overlappen in het SNL. Dit betekent dat er op een beheereenheid in dezelfde periode niet nog een ander natuurbeheertype van het SNL kan liggen. U kunt ook niet voor dezelfde beheereenheid voor meerdere landschapstypen

subsidie aanvragen. Als meerdere aanvragers hetzelfde perceel aanvragen moet bepaald worden welke aanvrager het eerste recht heeft op de subsidie.

Cumulatie SNL met andere DR/DLG-regelingen

U kunt geen subsidie voor een natuurbeheertype krijgen op een natuurterrein als u op het natuurterrein al subsidie krijgt voor:

- de Provinciale subsidieregeling natuurbeheer
- de Provinciale subsidieregeling agrarisch natuurbeheer
- de Subsidieregeling natuurbeheer 2000
- de Regeling stimulering bosuitbreiding op landbouwgronden
- de Beschikking ter zake van het uit productie nemen van bouwland

U kunt de eerste drie regelingen intrekken met de opgave 'Subsidies andere regelingen'. Als u deze opgave invult, verklaart u dat u de subsidie(s) wilt beëindigen. Als wij uw SNL aanvraag goedkeuren, zorgen wij ervoor dat de eerdere beheerovereenkomst(en) word(t) (en) stopgezet op de ingangsdatum van uw SNL-subsidie. De Regeling stimulering bosuitbreiding op landbouwgrond en de Beschikking ter zake van het uit productie nemen van bouwland kunt u niet intrekken.

Let op: houdt er rekening mee dat het intrekken van een lopende subsidie kan betekenen dat u de subsidie die u al heeft ontvangen moet terug betalen. Dit geldt niet als u wilt overstappen van de (P)SN naar SNL-natuur.

Cumulatie SNL met andere subsidieregelingen

Krijgt u subsidie voor een beheereenheid met hetzelfde doel als de SNL die niet door DR of DLG wordt verstrekt?

Dan kunt u dit ook aangeven in de opgave 'Subsidies andere regelingen'. Wij verrekenen deze subsidie met de SNL-subsidie. Afhankelijk van de hoogte van de andere subsidie kan het voorkomen dat er geen SNL-subsidie verstrekt kan worden. Het gaat meestal om gemeentelijke of (andere) provinciale subsidies.

4.5 Aanvragen per provincie

De provincies bepalen in het provinciale Natuurbeheerplan in welke gebieden u subsidie kunt krijgen voor natuur- en landschapsbeheer. U kunt subsidie aanvragen binnen de begrenzing die uw provincie in het provinciale Natuurbeheerplan heeft vastgesteld. Wilt u in meerdere provincies subsidie aanvragen? Dan stuurt u meerdere subsidieaanvragen in.

5

Verantwoordelijkheden en verplichtingen

Uw aanvraag is goedgekeurd en u krijgt subsidie voor het uitvoeren van een natuurbeheertype of een landschapspakket. Dit recht op subsidie brengt verantwoordelijkheden en verplichtingen met zich mee.

5.1 Controles

Dienst Regelingen en de Dienst Landelijk Gebied beoordelen of u het beheer uitvoert dat hoort bij het natuurbeheertype. Wij controleren dus op het naleven van de voorschriften en verplichtingen van het SNL.

Dienst Regelingen (DR)

DR voert tijdens de subsidieperiode van het SNL een aantal administratieve controles uit. Zo is er een controle waarbij DR kijkt of u voor het terrein nog een andere subsidie krijgt.

Dienst landelijk Gebied (DLG)

De DLG controleert of u de huidige kwaliteit van het terrein in stand houdt.

Toelating

Door het insturen van een subsidieaanvraag voor SNL verleent u de DLG toestemming uw terrein of bedrijf te betreden voor administratieve en veldcontroles. Als u een controle belemmert of onmogelijk maakt, heeft dat gevolgen voor uw subsidie.

5.2 Kortingen

De provincie kan, op aangeven van DR of de DLG, vaststellen dat u niet voldoet aan de voorwaarden en verplichtingen van het SNL. Dit kan leiden tot een aanpassing van de subsidieverlening, een terugvordering of een boete. Kortingen lopen uiteen van het (gedeeltelijk) inhouden van een jaarlijkse deelbetaling tot en met het intrekken van de hele subsidie. Het intrekken van de hele subsidie gebeurt met terugwerkende kracht tot aan de ingangsdatum van de subsidieperiode.

6

Wat als...

Wat gebeurt er als u uw beheereenheid verkoopt, wilt vergroten of juist wilt verkleinen? U vindt de antwoorden op deze en andere vragen in dit hoofdstuk.

6.1 Algemene regels

Meldingsplicht

Zijn er omstandigheden waardoor u niet meer aan de subsidieverplichtingen kunt voldoen? Dan moet u dit melden. Wij kunnen uw subsidie in een aantal gevallen tussentijds vaststellen zonder dat terugbetaling nodig is.

Meldingstermijn

U moet alle wijzigingen binnen twee weken nadat u op de hoogte bent, of kon zijn, schriftelijk bij ons melden. Hierop bestaan enkele uitzonderingen:

- Als een beheerder overlijdt, dan moet de rechtsopvolger van de overleden persoon binnen 24 weken na het overlijden een aanvraag tot overname van de subsidieverplichtingen doen. Gebeurt dit niet, dan wordt de subsidie ambtshalve vastgesteld. Dit betekent dat de subsidie vanaf de dag van overlijden naar evenredigheid zal worden vastgesteld.
- Wij betalen de subsidie uit aan degene die op de peildatum 15 mei eigenaar is van de grond en/of de grond beheert.
- Werkzaamheden die van nut zijn voor het publiek in het algemeen (van algemene nutte) moeten voor aanvang van de werkzaamheden gemeld worden. U kunt hierbij bijvoorbeeld denken aan het aanleggen van een openbare weg.
- Als u het recht tot gebruik en beheer van de terreinen waarvoor u subsidie krijgt niet meer heeft, moet u dit uiterlijk op 15 augustus 2011 melden. De overdracht moet ingaan voor 15 mei 2011. Vindt de overdracht later plaats, dan gaat het beheer pas in op 1 januari 2012.

Voortijdige subsidievaststelling

In het algemeen geldt: als u de subsidieperiode niet vol maakt, vorderen we de betalingen die we al hebben gedaan terug. We kunnen de subsidie in bepaalde omstandigheden voortijdig beëindigen zonder terugvordering. We berekenen in dat geval het subsidiebedrag naar evenredigheid voor het deel van het tijdvak waarover u wel aan de verplichtingen heeft voldaan. Dit betekent dat u subsidie krijgt voor de

periode waarvoor u het gebruiksrecht heeft gehad en het beheer heeft gevoerd.

Dit kan alleen in de volgende gevallen:

- U verkoopt het terrein waarvoor u subsidie krijgt en degene die het van u koopt, neemt de subsidie over.
- U verkoopt het terrein aan Bureau Beheer Landbouwgronden (BBL), Staatsbosbeheer of een terrein behorende organisatie.
- De aanvrager overlijdt en de erfgenaam wil het beheer niet voortzetten.
- Het terrein waarvoor u subsidie aanvraagt, wordt onteigend.
- De beheereenheid valt binnen een landinrichtingsgebied en hierdoor heeft u het recht op gebruik en beheer niet meer.
- Overmacht / uitzonderlijke situaties.

Doet één van deze situaties zich voor? Dan moet u dit melden aan Dienst Regelingen via de 'Melding Overdracht, overname of beëindiging subsidie of Melding Beëindiging subsidie, overmacht of uitzonderlijke omstandigheden'. Zorg dat u dit tijdig meldt. Daarmee voorkomt u een korting op uw subsidie en terugvordering van de al betaalde subsidie.

6.2 ... u de beheereenheid verkoopt/verpacht?

Besluit u om tijdens de subsidieperiode het gebruiksrecht van één of meerdere beheereenheden over te dragen aan iemand anders, bijvoorbeeld als u de beheereenheid (deels) verkoopt? Dan hoeft u in bepaalde gevallen de betalingen die u al heeft gekregen niet terug te betalen.

Voorwaarden

U moet met de koper of pachter overeenkomen dat deze de rechten en verplichtingen van de subsidie overneemt voor het resterende deel van de subsidieperiode. Als de koper of pachter dit wil en wij keuren de overdracht goed, hoeft u de betalingen die u heeft ontvangen niet terug te betalen.

U meldt de overdracht uiterlijk op 15 augustus via het formulier 'Melding overdracht' dat u kunt aanvragen bij Het LNV-Loket. De overdracht moet ingaan voor 15 mei. Meldt u de overdracht na 15 augustus, dan verwerken wij deze pas het jaar daarop.

6.3 ... u de beheereenheid verkoopt aan één van de volgende organisaties?

Een aantal organisaties is uitgesloten van deelname aan het SNL. Zij kunnen de subsidie dus niet overnemen als u de beheereenheid (gedeeltelijk) aan één van hen verkoopt. In plaats daarvan stellen wij de subsidie op de dag van inschrijving van de notariële akte vast en berekenen wij de subsidie naar evenredigheid.

Subsidie voor SNL kan niet worden overgenomen door:

- Staatsbosbeheer
- Rijkswaterstaat
- Waterwinbedrijven
- Publiekrechtelijke lichamen (zoals waterschappen en gemeenten)

6.4 ... u de beheereenheid wilt uitbreiden?

Uitbreiding voor SNL natuur is in 2011 niet mogelijk.

6.5 ... u de beheereenheid wilt verkleinen?

Wilt u tijdens het subsidietijdvak de beheereenheid verkleinen zonder dat we de al verstrekte subsidie terugvorderen? Dit is alleen mogelijk als de verkleining van uw beheereenheid een gevolg is van een ruilverkaveling of werk van algemene nutte. Wij passen in dit geval uw subsidie aan de nieuwe oppervlakte aan en stellen deze naar evenredigheid vast.

Als u om andere redenen uw beheereenheid wilt verkleinen, dan moet u alle betalingen die u voor dat deel van de beheereenheid heeft ontvangen terugbetalen.

Als de beheereenheid door de verkleining niet meer voldoet aan de minimale omvang van het beheertype, dan vervalt de subsidie voor de hele beheereenheid en stellen wij de subsidie naar evenredigheid vast. Dit geldt alleen als er sprake is van overmacht of uitzonderlijke omstandigheden. Is dit niet het geval en u trekt zelf een gedeelte van de beheereenheid in, waardoor het overige gedeelte niet meer voldoet, dan wordt ook dit deel ingetrokken en moet u alles terugbetalen.

U moet de verkleining van uw beheereenheid schriftelijk melden bij Dienst Regelingen binnen tien werkdagen nadat dit redelijkerwijs mogelijk is voor de subsidieontvanger.

6.6 ... uw huidige subsidie eind dit jaar of in de loop van volgend jaar afloopt?

Loopt uw huidige subsidie voor natuurbeheer per 31 december 2010 of vóór 1 december 2011 af? Dan kunt u aansluitend aan de huidige subsidieperiode subsidie aanvragen voor het SNL. U moet dan wel in de aanvraagperiode voor het SNL in 2010 (aanvraagperiode 2011) een nieuwe subsidieaanvraag insturen. Heeft u meerdere subsidies voor natuurbeheer die in 2011 aflopen? Dan kunt u deze aanvragen samenvoegen tot één nieuwe SNL-aanvraag.

Waar moet ik rekening mee houden bij mijn nieuwe subsidieaanvraag?

Het subsidiepakket en het terrein waarvoor u de afgelopen periode subsidie heeft ontvangen, komen niet per definitie voor subsidie in aanmerking in de komende periode. Dit kan komen door mogelijke wijzigingen in pakketten en/of in Natuurbeheerplannen van de provincie. Houd hier rekening mee bij het indienen van een nieuwe aanvraag voor de komende periode. Voor meer informatie kunt u terecht bij Dienst Regelingen (via www.minlnv.nl/loket), Dienst Landelijk Gebied (DLG), en/of uw provincie (via de provinciale websites of de provinciale informatiepunten). De telefoonnummers van de informatiepunten staan in het hoofdstuk "Heeft u vragen"?

Wat moet u doen om uw aflopende subsidie voor natuurbeheer af te ronden?

Het afronden van de subsidieperiode heet 'subsidievaststelling'. Bij subsidievaststelling maken wij de eindafrekening op. U moet binnen acht weken na afloop van de subsidieperiode subsidievaststelling aanvragen. U krijgt dit formulier automatisch toegestuurd. Vervolgens berekenen we het definitieve bedrag waarop u recht heeft. Dit bedrag kan hoger of lager uitvallen dan uw subsidietoewijzing en is afhankelijk van: de uitkomsten van administratieve controles door DR en de fysieke controles door DLG.

Lees voor meer informatie over het aflopen van de subsidieperiode de brochure over subsidievestiging. U kunt deze opvragen bij Het LNV-Loket.

Overstappen van (P)SN naar SNL

Heeft u een lopende subsidie voor natuurbeheer die in 2011 nog niet afloopt? Wilt u toch graag SNL-subsidie ontvangen? Dat kan. U kunt uw lopende subsidie voor de (P)SN namelijk omzetten naar het SNL. U moet dan wel in de aanvraagperiode voor het SNL in 2010 subsidie aanvragen. Wij stellen uw lopende (P)SN-subsidie vast per 31 december 2010.

U kunt alleen in één keer voor al uw lopende (P)SN-subsidies in een provincie overstappen naar SNL. U hoeft de lopende subsidie voor natuurbeheer niet terug te betalen bij de overstap. De toets op het eindresultaat van uw SN/PSN-doelpakket vervalt ook.

Let op: De mogelijkheid om over te stappen naar SNL is onder voorbehoud van goedkeuring van de Europese Commissie.

Combinatie meerdere (P)SN subsidies

Heeft u meerdere subsidies voor natuurbeheer met verschillende einddata? Loopt een deel van uw subsidies in 2011 af en een deel pas daarna? Dan kunt u deze subsidies samenvoegen tot één nieuwe SNL-aanvraag. U vraagt in dit geval aansluitend aan de huidige subsidieperiode subsidie aan voor de aflopende subsidie(s) en stapt over naar SNL met de overige aanvragen. De nieuwe subsidie gaat dan in op 1 januari 2011 en loopt af op 31 december 2016.

6.7 ... de beheerder overlijdt?

Overlijdt de beheerder tijdens de subsidieperiode? Dan kan de erfgenaam de subsidie overnemen of laten vaststellen.

De erfgenaam moet binnen 24 weken laten weten of hij de subsidie wil overnemen. Doet hij dit niet, dan stellen wij de subsidie vast op de dag van overlijden en berekenen deze naar evenredigheid.

6.8 ... uw beheereenheid valt binnen een landinrichtingsproject of uw beheereenheid wordt onteigend?

Ligt uw beheereenheid (gedeeltelijk) in een gebied dat gebruikt gaat worden voor landinrichting, ofwel is er sprake van ruilverkaveling? Dan kan de nieuwe beheerder de subsidie overnemen. Ook hier is het moment van melden van belang. U moet de overdracht uiterlijk op 15 augustus melden. De beëindiging of ontheffing moet in gaan voor 15 mei.

Wil de nieuwe beheerder de subsidie niet overnemen?

Dan kunt u niet meer voldoen aan de verplichtingen van de subsidieregeling. We stellen de subsidie dan vast op de dag waarop de onteigening of de landinrichting / ruilverkaveling vaststaat.

We berekenen de subsidie daarbij naar evenredigheid van het verstreken deel van de subsidieperiode. Neem contact op met Het LNV-Loket als deze situatie zich voordoet en meldt de onteigening of landinrichting via de 'Melding Beëindiging subsidie, overmacht of uitzonderlijke omstandigheden' aan Dienst Regelingen.

6.9 ... u het niet eens bent met een beslissing?

Wij nemen op verschillende momenten besluiten over het toekennen van subsidie, bijvoorbeeld bij het beoordelen van de subsidieaanvraag. Hebben wij een besluit over uw aanvraag of subsidietoewijzing genomen waar u het niet mee eens bent? Dan kunt u daartegen bezwaar maken. U vindt onderaan de brief waarin het besluit staat een bezwaarclausule. U kunt op grond van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) binnen zes weken na verzending van het besluit bezwaar maken.

7 Natuurbeheertypen

U vraagt subsidie aan voor een natuurbeheertype voor SNL of een landschapstype voor natuur. Voor alle natuurbeheer- en landschapsbeheertypen gelden tijdens de hele subsidieperiode algemene én pakkeetspecifieke eisen en beheereisen.

In de Index natuur- en landschap staan de natuurbeheertypen en landschapbeheertypen beschreven. U vindt de Index op www.portaalnatuurenlandschap.nl en op de website van Het LNV-Loket.

U kunt alleen subsidie aanvragen voor de beheertypen en landschapselementen die zijn opgenomen in het voor uw terrein geldende Natuurbeheerplan.

De natuurbeheertypen

U vindt hier een overzicht van de natuurbeheertypen, met de bijbehorende aanvraagcode en Indexcode. Zie voor een beschrijving van de natuurbeheertypen de Index Natuur en Landschap. U vindt de Index op www.portaalnatuurenland-schap.nl en op de website van Het LNV-Loket.

Aanvraagcode	Indexcode	Naam natuurbeheertype
7301	No1.01	Zee en wad
7302	No1.02	Duin- en kwelderlandschap
7303	No1.03	Rivier- en moeraslandschap
7304	No1.04	Zand- en kalklandschap
7311	No2.01	Rivier
7321	No3.01	Beek en bron
7331	No4.01	Kranswierwater
7332	No4.02	Zoete plas
7333	No4.03	Brak water
7334	No4.04	Afgesloten zeearm
7341	No5.01	Moeras
7342	No5.02	Gemaaid rietland
7351	No6.01	Veenmosrietland en moerasheide
7352	No6.02	Trilveen
7353	No6.03	Hoogveen
7354	No6.04	Vochtige heide
7355	No6.05	Zwakgebufferd ven
7356	No6.06	Zuur ven of hoogveenven
7361	No7.01	Droge heide
7362	No7.02	Zandverstuiving
7381	No8.01	Stand en embryonaal duin
7382	No8.02	Open duin
7383	No8.03	Vochtige duinvallei
7384	No8.04	Duinheide

Aanvraagcode	Indexcode	Naam natuurbeheertype
7391	No9.01	Schor of kwelder
7401	N10.01	Nat schraalland
7402	N10.02	Vochtig schraalland
7411	N11.01	Droog schraalland
7421	N12.01	Bloemdijk
7422	N12.02	Kruiden- en faunrijk grasland
7423	N12.03	Glanshaverhooiland
7424	N12.04	Zilt- en overstromingsgrasland
7425	N12.05	Kruiden- en faunrijke akker
7426	N12.06	Ruigteveld
7431	N13.01	Vochtig weidevogelgrasland
7432	N13.02	Wintergastenweide
7441	N14.01	Rivier- en beekbegeleidend bos
7442	N14.02	Hoog- en laagveenbos
7443	N14.03	Haagbeuken- en essenbos
7451	N15.01	Duinbos
7452	N15.02	Dennen-, eiken en beukenbos
7461	N16.01	Droog bos met productie
7462	N16.02	Vochtig bos met productie
7481	N17.01	Vochtig hakhout en middenbos
7482	N17.02	Droog hakhout
7483	N17.03	Park- en stinzenbos
7484	N17.04	Eendenkooi

Landschapsbeheertypen

Landschapsbeheertype L01.01 : Poel en klein historisch water

- L01.01.01a (aanvraagcode 7702) Poel en klein historisch water < 175 m²
- L01.01.01b (aanvraagcode 7703) Poel en klein historisch water > 175 m²

Grootte

Het element heeft een oppervlakte van minimaal 0,50 en maximaal 50 are. In Zuid-Limburg heeft een voortplantingspoel voor amfibieën een oppervlakte van minimaal 0,20 are.

Beschrijving

Poelen en kleine historisch wateren zijn doorgaans geïsoleerde stilstaande wateren die gevoed worden door grond- en/of regenwater. Een poel mag in verbinding staan met sloten of greppels wanneer sprake is van een natuurlijke eenheid die vrij afwatert. Veenputten mogen in verbinding staan met het slotenstelsel in het gebied.

De historische of natuurlijke contouren/vormen worden behouden. Dit is bijvoorbeeld belangrijk bij oude elementen zoals pingoruïnes waarvan de randzones archeologisch belangrijk kunnen zijn. Hierbij gaat het dan om de walachtige structuur rondom de plas/poel. Maar het geldt ook bij de visvijvers. Dit landschapsbeheertype wordt periodiek opgeschoond om voldoende open water te behouden.

Vijvers die een onderdeel zijn van een park of tuin, of daarin aangelegd worden, vallen niet onder dit landschapsbeheertype. Wateren die onder de natuurbeheertypen No6.05 Zwakgebufferd ven of No6.06 Zuur ven of Hoogveenven vallen horen niet tot dit landschapsbeheertype. Sloten behoren niet tot dit beheertype.

Landschapsbeheertype L01.02: Houtwal en houtsingel

- L01.02.01 (aanvraagcode 7712) Houtsingel en houtwal
- L01.02.02 (aanvraagcode 7713) Hoge houtwal
- L01.02.03 (aanvraagcode 7714) Holle weg en graft

Grootte

De houtwal of houtsingel is minimaal 25 meter lang en maximaal 20 meter breed.

Beschrijving

Een houtwal of houtsingel is een vrijliggend lijnvormig en aaneengesloten landschapselement, al dan niet groeiend op een aarden wal, met een opgaande begroeiing van inheemse bomen en/of struiken. De begroeiing wordt als hakhout beheerd.

Houtwallen en houtsingels worden periodiek afgezet in een cyclus van éénmaal per 6-25 jaar, met uitzondering van eventueel aanwezige overstaanders. Bij houtwallen wordt tevens het wallichaam in stand gehouden en/of hersteld.

Elzensingels bestaande uit een enkele rij horen niet tot dit landschapsbeheertype, maar tot het landschapsbeheertype L01.03 Elzensingel. Windsingels om boomgaarden en kwekerijen horen niet tot dit landschapsbeheertype.

Landschapsbeheertype L01.03: Elzensingel

L01.03.01a (aanvraagcode 7722)	Elzensingel bedekking 30-50%
L01.03.01b (aanvraagcode 7723)	Elzensingel bedekking 50%-75%
L01.03.01c (aanvraagcode 7724)	Elzensingel bedekking > 75%

Grootte

Een elzensingel is minimaal 25 meter lang.

Beschrijving

Een elzensingel is een vrijliggend lijnvormig en aaneengesloten één rijig landschapselement dat grotendeels bestaat uit Zwarte els en als hakhout wordt beheerd. Elzensingels worden periodiek afgezet in een cyclus van één maal per 6-21 jaar.

Losse bomenrijen horen niet tot dit landschapsbeheertype, maar tot het landschapsbeheertype L01.13 Bomenrij en solitaire boom. Windsingels om boomgaarden en kwekerijen horen niet tot dit landschapsbeheertype.

Landschapsbeheertype L01.04: Bossingel en bosje

L01.04.01 (aanvraagcode 7731)	Bossingel en bosje
-------------------------------	--------------------

Grootte

- Een bossingel is minimaal 25 meter lang en maximaal 20 meter breed.
- Een bosje is minimaal 2,0 are en maximaal 1 hectare groot.

Beschrijving

Een bossingel is een vrijliggend lijnvormig en aaneengesloten landschapselement met een opgaande begroeiing van inheemse bomen en struiken. Een bosje is een vrijliggend vlakvormig en aaneengesloten landschapselement met een opgaande begroeiing van inheemse bomen en struiken. Bossingels en bosjes worden in de tijd onregelmatig periodiek gedund of gesnoeid.

Landschapsbeheertype L01.05: Knip- of scheerheg

L01.05.01a (aanvraagcode 7742)	Knip- en scheerheg jaarlijkse cyclus
L01.05.01b (aanvraagcode 7743)	Knip- en scheerheg 2-3 jaarlijkse cyclus

Grootte

Een knip- of scheerheg is minimaal 25 meter lang.

Beschrijving

Een knip- of scheerheg is een vrijliggend lijnvormig landschapselement, met een aaneengesloten begroeiing van inheemse bomen en/of struiken, dat wordt geknipt of geschoren. Een knip- of scheerheg kan periodiek gevlochten worden. Een knip- of scheerheg wordt jaarlijks of minimaal eenmaal per 3 jaar geknipt of geschoren. Snoeimateriaal mag blijven liggen voor zover dat het element of de ondergroei niet schaadt.

Windsingels om boomgaarden en kwekerijen horen niet tot dit landschapsbeheertype.

Landschapsbeheertype L01.06: Struweelhaag

L01.06.01a (aanvraagcode 7752)	Struweelhaag snoeicyclus 5-7 jaar
L01.06.01b (aanvraagcode 7753)	Struweelhaag snoeicyclus > 12 jaar

Grootte

Een struweelhaag is minimaal 25 meter lang.

Beschrijving

Een struweelhaag is een vrijliggend lijnvormig landschapselement met een aaneengesloten opgaande begroeiing van inheemse, overwegend doornachtige, struiken. Struweelhagen kunnen periodiek gevlochten worden. Een struweelhaag wordt periodiek gesnoeid of afgezet in een cyclus van éénmaal per 6-25 jaar.

Hagen die minimaal eenmaal per 3 jaar worden gesnoeid horen tot het landschapsbeheertype L01.05 Knip- of scheerheg.

Landschapsbeheertype Lo1.07: Laan

Lo1.07.01a (aanvraagcode 7762)	Laan stamdiameter < 20 cm
Lo1.07.01b (aanvraagcode 7763)	Laan stamdiameter 20-60 cm
Lo1.07.01c (aanvraagcode 7764)	Laan stamdiameter > 60 cm

Grootte

Een laan is minimaal 50 meter lang.

Beschrijving

Een laan is een weg of pad, die aan beide zijden met een of meerdere rijen bomen is beplant en is bedoeld en aangelegd als laan. Bij een laan gaat het meestal om bomen van dezelfde soort en leeftijd en er is sprake van een herkenbaar en regelmatig plantverband. Onder dit landschapsbeheertype vallen ook dijken met een weg, bovenop de kruin van de dijk, die aan beide zijden met bomen is beplant.

Laanbeheer is een intensieve beheervorm. Systematische boomcontrole is nodig om de veiligheid van de laan te garanderen. Opsnoeien van de bomen behoort tot het reguliere onderhoud.

Beginnen bomen in de laan uit te vallen, kan op een gegeven moment gekozen worden voor verjonging van een laan. Dit betekent het opnieuw inplanten van het laantracé met bomen van dezelfde soort en leeftijd, op regelmatige afstand van elkaar. Het kan in bosgebieden nodig zijn de jonge aanplant te beschermen tegen vraat en vrij te stellen om voldoende licht toe te laten.

De diameter van de stammen wordt op 1,0 meter boven het maaiveld gemeten en element wordt als geheel in een van de diameterklassen ingedeeld op basis van de gemiddelde diameter van de bomen van het element.

Losse bomenrijen horen niet tot dit landschapsbeheertype, maar tot het landschapsbeheertype Lo1.13 Bomenrij en solitaire boom.

Landschapsbeheertype Lo1.08: Knotboom

Lo1.08.01a (aanvraagcode 7802)	Knotboom stamdiameter < 20 cm
Lo1.08.01b (aanvraagcode 7803)	Knotboom stamdiameter 20-60 cm
Lo1.08.01c (aanvraagcode 7804)	Knotboom stamdiameter > 60 cm

Beschrijving

Een knotboom is een inheemse loofboom, waarvan de stam periodiek op een hoogte van minimaal 1,0 meter boven maaiveld wordt afgezet (geknot). Knotbomen worden aangetroffen als solitaire boom, in rijen of in kleine groepen. Een kleine groep bestaat uit maximaal 20 bomen.

Een knotboom wordt periodiek geknot. Knoteiken worden geknot in een cyclus van éénmaal per 7-15 jaar. Bij knotessen en knotelzen vindt het knotten plaats in een cyclus van éénmaal per 5-8 jaar en knotwilgen en knotpopulieren worden gemiddeld éénmaal in de vier jaar geknot.

De diameter van de stammen wordt op 1,0 meter boven het maaiveld gemeten en als het element uit meerdere knotbomen bestaat wordt het element als geheel in een van de diameterklassen ingedeeld op basis van de gemiddelde diameter van de bomen van het element

Vlakvormige elementen met knotbomen, behoudens kleine groepen, horen niet tot dit landschapsbeheertype.

Landschapsbeheertype L01.09: Hoogstamboomgaard

L01.09.01 (aanvraagcode 7811) Hoogstamboomgaard

Grootte

Een hoogstamboomgaard bestaat uit minimaal 10 fruitbomen en heeft een dichtheid van minimaal 50 en maximaal 150 bomen per hectare.

Beschrijving

Een hoogstamboomgaard is een verzameling van fruitbomen, met een stam van minimaal 1,50 meter hoog en waarvan de onderbegroeiing bestaat uit een grasachtige vegetatie. Maximaal 10% van de fruitbomen bestaat uit walnoten. Een hoogstamboomgaard is vaak in een cluster geplant en duidelijk afgescheiden van de omgeving.

Hoogstamfruitbomen worden periodiek gesnoeid en bij beweiding moet beschadiging van de bomen door vee voorkomen worden.

Regionale landschapselementen (alleen in Zuid-Holland)

Landschapselement Lo1.09.02: Halfstamboomgaard bij historische boerderijen

Lo1.09.02.ZH (aanvraagcode 7812) Halfstamboomgaard bij historische boerderijen

Grootte

Een halfhoogstamboomgaard bestaat uit minimaal 10 bomen en heeft een dichtheid van minimaal 75 en maximaal 150 fruitbomen per hectare.

Halfstamboomgaarden hebben een minimale stamhoogte die lager is 1,5m.

Beschrijving

Een halfhoogstamboomgaard is een verzameling van fruitbomen, met een stam van minimaal 0,6 meter hoog en waarvan de onderbegroeiing bestaat uit een grazige vegetatie. Maximaal 10% van de bomen bestaat uit walnoten. Een halfhoogstamboomgaard is vaak in een cluster geplant en duidelijk afgescheiden van de omgeving. Halfhoogstamfruitbomen worden periodiek gesnoeid en bij beweiding moet beschadiging van de bomen door vee voorkomen worden.

De halfstamboomgaard behoort bij een historische boerderij of ander gebouw dat vermeld staat op een locale of landelijke monumentenlijst of de boomgaard is vermeld op www.kich.nl of op een provinciale cultuurhistorische waardenkaart.

Landschapselement Lo1.13.03: Leibomen bij historische boerderijen

Lo1.13.03.ZH (aanvraagcode 7813) Leibomen bij historische boerderijen

Uitsluitend leibomen bij historische boerderijen komen in aanmerking. Dit zijn boerderijen die voorkomen op de Rijks- of gemeentelijke monumentenlijst dan wel terug te vinden zijn op de MIP-lijst (Monumenten Inventarisatie Project) (zie www.kich.nl). Het beheer is gericht op het behoud van de specifieke vorm van de leibomen.

Landschapsbeheertype Lo3.01.02: Schurvelingen en zandwallen op Goeree

Lo3.01 (aanvraagcode 7820) Landschapsbeheertype Aardwerk en Groeve 7821

Lo3.01.00 (aanvraagcode 7821) Aardwerk en Groeve

Lo3.01.02.ZH (aanvraagcode 7822) Schurvelingen en zandwallen op Goeree

Uitsluitend de schurvelingen en zandwallen op de Kop van Goeree vallen onder dit landschapsbeheertype.

Globaal kunnen drie typen zandwallen worden onderscheiden:

- zandwallen volledig begroeit met kruiden en grassen;
- zandwallen met kruiden en grassen en een licht boom of struiklaag;
- zandwallen begroeid met een zware boomlaag, braamstruweel of struiklaag;

Om verruiging te voorkomen worden de delen met grassen en kruiden jaarlijks gefaseerd gemaaid. Het maaisel wordt afgevoerd. Maaiwerkzaamheden worden uitgevoerd in de maanden augustus - december. Bomen en struiken moeten met regelmaat worden opgesnoeid. Schade door betreding door vee moet worden voorkomen met een raster. Greppels die naast de zandwallen en schurvelingen zijn gelegen moeten regelmatig worden geschoond. Er mag geen snoeihout worden verbrand in, of in de directe omgeving van het element en als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element. Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in het element is niet toegestaan.

8

Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp)

Dienst Regelingen (DR) verwerkt uw persoonsgegevens, in opdracht van de provincies, in overeenstemming met de Wbp. Dit betekent, onder andere, dat we u informeren over het gebruik van uw gegevens. We gebruiken de gegevens in subsidieaanvragen natuurregelingen onder meer voor de uitvoering van: het stelsel van toeslagrechten binnen het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid; de subsidieverlening voor (agrarisch) natuurbeheer; van toepassing zijnde regelingen voortvloeiend uit de EU-verordeningen.

Verder verstrekken we uw gegevens aan:

- diensten van LNV, zoals de Dienst Landelijk Gebied, de nieuwe VWA, Directie Natuur en Directie Kennis
- en aan instanties zoals het Milieu en Natuurplanbureau van VROM, de Provincies, Rijkswaterstaat, de Europese Commissie, Centraal bureau voor de statistiek, Land- en tuinbouw organisaties, het Faunafonds, Unie van Landschappen, Unie van Bosgroepen, Vereniging Vogelbescherming Nederland, Platform soortenbeschermende organisaties, Stichting centrum voor landbouw en milieu (CLM), het Bosschap, Stichting Landschapsbeheer Nederland, Wageningen universiteit (WUR) en Stichting Nationaal Groenfonds.

Meer informatie

Meer informatie over het gebruik van uw gegevens is vastgelegd in het openbaar register 'Meldingen WBP'. Dit kunt u vinden op www.minlnv.nl. Kies voor de menuoptie Organisatie, Bescherming persoonsgegevens U komt op de pagina Bescherming persoonsgegevens. Kies in het linker menu Meldingen WBP en scroll daarna naar beneden tot u bij DR – Dienst Regelingen bent. Kies voor Subsidieaanvragen natuurregelingen. Voor vragen over het gebruik van uw gegevens kunt u contact opnemen met Het LNV-Loket, 0800 - 22 333 22 (gratis) op werkdagen van 8.30 - 16.30 uur.

9

Heeft u vragen?

Op de website van uw provincie en op www.minlnv.nl/loket vindt u de meest actuele informatie. U kunt er ook aanvullende brochures en formulieren downloaden.

Meer informatie

Bel dan met Het LNV-Loket: 0800 – 22 333 22 (op werkdagen van 8.30 tot 16.30 uur). Of kijk op www.minlnv.nl/loket. U kunt ook de website van uw provincie raadplegen.

Provinciale informatiepunten

Voor vragen over de voorwaarden van het Subsiestelsel Natuur- en Landschapsbeheer, de specifieke beheereisen, het beheer van uw terreinen en de provinciale Natuurbeheerplannen kunt u terecht bij uw provinciale informatiepunt. Meer informatie vindt u ook op www.portaalnatuurenlandschap.nl.

Provincie	Informatiepunt	Telefoonnummer	Website
Groningen	Informatiepunt Landelijk Gebied	(050) 31 78 555	www.infopuntgroningen.nl
Friesland	Samenwerkingsverband natuur- en landschapsbeheer	(058) 29 25 225	www.SANL-fryslan.nl
Drenthe	DLG Steunpunt Programma beheer en SNL regio Noord	(0592) 31 60 83	
Overijssel	Groenloket	(0900) 20 21 492	www.groenloketoverijssel.nl
Gelderland	Groenloket Gelderland	(0900) 36 36 360 Bereikbaar maandag t/m donderdag tussen 9.00 en 13.00 uur. (In de aanvraagperiode ook op vrijdag.)	www.groenloket.nl
Flevoland	DLG regio Oost	(0900) 36 36 360	www.groenloket.nl
Noord-Holland	DLG Steunpunt Programma beheer en SNL regio West	(030) 23 44 079	
Zuid-Holland	DLG Steunpunt Programma beheer en SNL regio West	(030) 23 44 079	
Utrecht	DLG Steunpunt Programma beheer en SNL regio West	(030) 23 44 079	www.provincie-utrecht.nl/snl
Noord Brabant	Brabants Groenloket en 12.00 uur	(0900) 235 25 25 Bereikbaar op werkdagen tussen 9.00	www.brabant.nl/groenloket E-mail: groenloket@brabant.nl
Limburg	DLG regio Zuid	(013) 59 50 595	www.limburg.nl/snll
Zeeland	DLG regio Zuid	(013) 59 50 595	www.dienstlandelijkgebied.nl

Over Dienst Regelingen

Dienst Regelingen is een uitvoeringsinstantie die regelingen en wetten uitvoert voor rijks- en provinciale overheden, zoals:

- EU-regelingen
- verordeningen en verplichtingen
- de identificatie en registratie van percelen, dieren en relaties
- vergunningen en ontheffingen voor het landelijk gebied
- regelingen rond het mestbeleid
- nationale subsidieregelingen
- regelingen rond het plattelandsontwikkelingsbeleid

Het SNL wordt mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van de Europese Unie. Daarom moet u ook voldoen aan de Europese verordeningen ELFPO Vo. 1974/2006, 1975/2006 en GBCS Vo. 796/2004.

Deze brochure is informatief. U kunt er geen rechten aan ontleen. De oorspronkelijke tekst van het SNL vindt u in de provinciale bladen.

Correspondentie met Dienst Regelingen

Zorg ervoor dat u op alle correspondentie met Dienst Regelingen uw aanvraagnummer en relatienummer op elke pagina vermeldt. Op standaardformulieren is hiervoor ruimte gereserveerd.

Dienst Regelingen

SNL

Antwoordnummer 86

9400 VB Assen

